

Vård och omhändertagande vid livets slutskede

Religionshänsyn och bemötande

Välkommen till en fortbildningsserie med fyra halvdagar!
För dig som möter personer i livets slutskede, ASIH personal,
äldreomsorgspersonal m. f | intresserade

Syftet med utbildningen är att:

- **Ge kunskap om tron som resurs vid i livets slutskede och död**
- **Erbjuda verktyg för ökad religionsförståelse**
- **erbjuda tillfälle till reflektion kring hänsynstagande vid omvårdnad och omhändertagande.**

Datum och tid: 09.00-12.00 den 8 april, 29 april, 20 maj samt 14 juni.

1. Tron som resurs i livets utsatthet (8 april)

- 09.00** Välkommen. Inledning. Presentation av kurs och deltagare.
- 09.20** **Tron som resurs i livets utsatthet**
Hur kan tro utgöra en resurs? För vilka? När? Varför?
Inger-Johanne Larsson
- 10.00** Kaffe
- 10.20** **Synen på liv och död i några av de stora världsreligionerna**
Vård, bemötande och religionshänsyn.
Föreläsning, frågor och samtal.
Inger-Johanne Larsson
- 11.50** Introduktion till kurstillfälle 2.
- 12.00** Kursdagen avslutas

2. *Judendom och Islam (29 april)*

- 09.00** Välkommen. Introduktion.
- 09.10** **Livet är djupt heligt, döden möts med stor respekt**
- synsätt på liv och död i judendomen
Inledning och frågestund.
Judit Horvath Lindberg, psykolog
- 10.00** Kaffe
- 10.20** **Judiska hemmet i Stockholm**
- hur iakttas religiösa hänsyn i vardagsliv, omvårdnad och omhändertagande?
Anja Brans, verksamhetschef
- 10.50** **Att besöka den sjuke är en plikt, begravning önskas inom ett par dagar**
- synsätt på liv, död, vård och omvårdnad i islam
Mahmoud Aldebe, koordinator för muslimsk andlig vård inom sjukvården i Stockholms län.
- 11.50** Information om kurstillfälle 3.
- 12.00** Kursdagen avslutas

3. Omhändertagande av den döda kroppen (20 maj)

- 09.00** Välkommen. Introduktion.
- 09.10** **Ny "Handbok för omhändertagande av avlidna" inom SLL**
- presentation av handboken samt religions/kultur/språkhänsyn
Gunnel Blomgren, jurist och processledare, staben vid
Hälso-och sjukvårdsnämndens förvaltning, SLL
- 10.00** Kaffe
- 10.20** **Hur kan begravning ske utifrån olika traditioner?**
Inledning och panelsamtal med;
Elisabeth Gummesson, jurist, Länsstyrelsen
Bo Forslund, informationschef vid FONUS
Pär Westin, avdelningschef, Kyrkogårdsförvaltningen, Stockholm
Tillfälle till frågor och samtal
- 11.20** Bensträckare
- 11.25** **Öppet forum med tillfälle till frågor, samtal och reflektion**
Inger-Johanne Larsson
- 11.50** Information inför kurstillfälle 4.
- 12.00** Kursdagen avslutas.

4. Studiebesök (14 juni)

- 09.00** Samling på kurslokalen. Introduktion till dagens studiebesök.
- 09.20** Kaffe och Öppet forum.
- Ca 10.00** Avfärd till Strandkyrkogården.
- 10.45-11.45** Studiebesök på Strandkyrkogården, som b la. har kvarter för buddhister, hinduer, sikher och muslimer.
Personal från Kyrkogårdsförvaltningen guidar.
- 11.45** Utvärdering. Avslutning.
- 12.00** Kursen avslutas. Återfärd (ca 12.30 tillbaka i Stockholm)

Kursansvarig:

Inger-Johanne Larsson, Mångfaldskompassen, www.mangfaldskompassen.se

Medverkande:

Inger-Johanne Larsson, socionom, MSc, handledare, författare, Mångfaldskompassen

Judit Horvath Lindberg, psykolog

Gunnel Blomgren, jurist och processledare, staben, Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning, SLL

Mahmoud Aldebe, koordinator för muslimsk andlig vård inom sjukvården

Anja Brans, verksamhetschef, Judiska hemmet

Elisabeth Gummesson, jurist, Länsstyrelsen

Pär Westin, avdelningschef, Kyrkogårdsförvaltningen

Bo Forslund, informationschef vid FONUS

Plats:

Hartwickska Huset, Stagneliussalen, S:t Paulsgatan 39 C

Anmälan och frågor:

inger-johanne@mangfaldskompassen.se, 0701-120606. Vid anmälan var god ange: namn, yrke, arbetsplats samt fakturaadress. Anmälan senast 31 mars. Max antal deltagare: 20.

Material:

"Respekt och hänsyn – olika trossamfund syn på ceremonier kring dödsfallet", häfte ca 50s
FONUS (nytryck febr.2011) samt SLLs nya "Handbok för omhändertagande av avlidna inom Stockholms län".

Pris:

Hela utbildningsserien - fyra halvdagar, inkl. kaffe och studiebesök; **2900kr + moms.**

Bindande anmälan. Kursplats kan överlåtas till annan på samma arbetsplats - vid förhinder.